

**MEMÒRIA
ACTIVITATS
ODESC
2022**

MEMÒRIA

ACTIVITATS

ODESC

2022

Redacció:
Equip Observatori DESC

Disseny i maquetació:
Diana Virgós Vivó

Fotografies: **Andrea, Rawpixel.com (Adobe Stock), PAH Barcelona,
Equip Observatori DESC, Alberto Serrano**

ÍNDEX

SALUTACIÓ	6
QUI SOM?	7
Nosaltres, missió visió i valors.....	8
Com ens organitzem?	9
ON TREBALLEM I AMB QUI	11
Algunes notes importants	13
QUÈ HEM FET?	14
Justícia econòmica.....	15
Habitatge i Dret a la Ciutat	17
Drets ambientals i sobirania alimentària.....	20
Assessorament i consultoria	22
TRANSPARÈNCIA ECONÒMICA	23
Ingressos i despeses	24
Balanz de situació	25

SALUTACIÓ

Teniu a les vostres mans la memòria d'activitats de l'Observatori DESC de l'any 2022. Un any en què la Covid-19 començava a quedar lluny i s'ha recuperat la "normalitat" en molts aspectes.

Certament, ha estat en bona mesura una tornada al ritme de vida anterior, sense acabar de posar la vida al centre ni repensar les nostres estructures econòmiques i socials, tampoc, segurament, les relacions humanes ni els propis drets.

L'any 2022 ha estat marcat, malauradament, per la guerra a Ucraïna, amb les conseqüències devastadores que això implica en termes de drets humans i justícia global. A més, a casa nostra, l'encariment del cost de la vida està emportant encara més les llars. Davant d'això, el 2022 ha protagonitzat importants mesures socials, com ara el topall d'augment dels lloguers al 2%, la reducció de l'IVA dels aliments bàsics, d'electricitat i gas o la revalorització de les pensions. Ara bé, l'enriquiment de les empreses energètiques, cadenes de supermercats i les entitats financeres no ha cessat de créixer. L'anàlisi més concreta pel que fa als drets socials la podreu llegir a l'Anuari 2022, que estem acabant de confeccionar.

L'activitat de l'Observatori DESC ha estat lligada, sens dubte, a aquestes noves coordenades. Hem continuat fent recerca i investigació social, dirigida a promoure una lectura crítica de la realitat. Les nostres publicacions s'han dirigit, també, a instar canvis normatius i polítiques públiques que garanteixin els drets socials i ambientals. Així

doncs, la incidència política ha seguit sent una altra de les tasques clau de la nostra entitat en els diferents àmbits que treballem: el dret a l'habitatge i a la ciutat, la justícia econòmica i els drets ambientals i sobirania alimentària. De la mà de xarxes i plataformes a nivell local, català, estatal i internacional, hem alçat la veu, un any més, per la defensa dels DESC a nivell global.

Com a balanç, podem afirmar que la nostra activitat s'ha intensificat, especialment pel que fa a la recerca i publicacions. A nivell d'incidència, la llei estatal d'habitatge i la creació del centre català d'empresa i drets humans, així com la COP 27, han estat qüestions de gran calat.

La lluita contra els abusos dels poderosos, i per la igual llibertat de tots i de totes ens empenyen a seguir treballant per l'exigibilitat dels drets econòmics, socials, culturals i ambientals.

Irene Escorihuela Blasco
Directora de l'Observatori DESC

we are all

HUMAN

QUI SOM?

NOSALTRES, MISSIÓ VISIÓ I VALORS

L'Observatori DESC és un centre per la defensa dels Drets Humans que concentra els seus esforços en desmuntar la percepció devaluada dels Drets Econòmics, Socials, Culturals i Ambientals (DESCA) -dret a l'habitatge, al treball, a l'educació, a la salut, a l'alimentació, a l'ambient sa- en relació a d'altres drets com els Drets Civils i Polítics i els drets patrimonials. Per fer-ho, l'Observatori combina la incidència política amb la recerca, l'assessorament, l'organització de formacions i jornades i el litigi estratègic. Així, es promouen investigacions i publicacions, s'organitzen seminaris i cursos i s'acompanyen reivindicacions i lluites populars. Tot plegat, sense perdre de vista la importància del treball en xarxes

locals i globals i la participació en campanyes socials.

El reconeixement dels drets socials en normatives internacionals, regionals, estatals, autonòmiques i locals genera obligacions ineludibles per als poders públics i privats. La tasca de l'Observatori consisteix, d'una banda, a fer paleses aquestes obligacions i, de l'altra, a enfortir organitzacions socials i administracions públiques per fer exigibles aquests drets.

→ Però, què són els DESC?

Els drets socials i ambientals es refereixen a necessitats bàsiques per dur a terme un projecte de vida autònom. En concret, protegeixen l'accés a un habitatge digne i a una alimentació adequada, el gaudi del més alt nivell possible de salut, la millora del medi ambient, el desenvolupament d'un sistema educatiu gratuït de qualitat, i l'existència de llocs de treball dignes i amb salaris suficients.

MISSIÓ

L'Observatori DESC treballa des de fa gairebé 25 anys identificant vulneracions i actuant pels drets econòmics, socials, culturals i ambientals, acompanyant-ne la defensa i exigibilitat, així com fent propostes de garantia d'aquests drets per mitjà de la sensibilització, recerca, formació i treball conjunt amb societat civil i administracions públiques.

VISIÓ

L'Observatori DESC és referent a l'estat espanyol en la creació d'eines, assessorament, propostes pràctiques i polítiques públiques transformadores de garantia, defensa i cobertura de drets socials, en xarxa amb organitzacions internacionals i Nacions Unides.

VALORS

- Vocació transformadora
- Compromís social
- Treballar en xarxa i compartir coneixements
- Professionalitat, rigor i expertesa

COM ENS ORGANITZEM?

L'Observatori és una xarxa de persones i organitzacions. A la pràctica, tres òrgans interactuen per garantir-ne el bon funcionament: la junta directiva, l'assemblea i l'equip tècnic. La junta directiva s'encarrega de liderar estratègicament l'entitat.

Assemblea de sòcies

Són membres de l'Observatori DESC les persones i organitzacions següents:

- Amnistia Internacional (observadors)
- Centre de Drets Humans Irdia
- Comissions Obreres de Catalunya
- Dones juristes
- Grup de d'Antropologia Jurídica de l'ICA
- Institut de Drets Humans de Catalunya
- Intersindical Alternativa de Catalunya
- Martí Batllori
- Gonzalo Boyé
- Isabel Elbal
- Raquel Rodríguez

Junta Directiva

A finals de 2022, l'assemblea de l'ODESC aprova la següent Junta directiva:

Presidència

Marco Aparicio, Professor de Dret Constitucional de la Universitat de Girona (UdG).

Secretaria

Eva Fernández

Vocalies

Natalia Caicedo, David Cassassas, Raúl Márquez, Guiomar Rovira i Irene Sabaté

Equip Tècnic

L'equip tècnic de l'Observatori DESC vetlla pel funcionament diari dels projectes i la gestió. Al llarg de l'any es van incorporar Diana Virgós, Paula Cardona i Sofia Alorda. La Carla Rivera va tornar a treballar amb nosaltres, i vam dir adéu a l'Oriol Moya. Ens han acompanyat fent pràctiques la Cati Femenia, el Nelson Garzón i la Clara Morellà, a l'àrea de Drets socio-ambientals; i en Pau Viñas i l'Andrea Reina a l'àrea de Dret a l'habitatge i a la Ciutat. A finals de 2022, l'equip era el següent:

Irene Escorihuela

Directora

Sofia Alorda

Tècnica de Sobirania Alimentària

Paula Cardona

Tècnica jurídica del projecte "Dret a l'habitatge i a l'energia: empoderament col·lectiu i assessorament jurídic social"

Lucía Delgado

Tècnica d'habitatge. Coordinadora del projecte "Dret a l'habitatge i a l'energia: empoderament col·lectiu i assessorament jurídic social"

Guillem Domingo

Tècnic d'Habitatge i Dret a la Ciutat

Ernest Gutiérrez

Tècnic de Justícia Econòmica

Pedro López

Tècnic de gestió econòmica i administració

Alfred Palomera

Tècnic d'Habitatge i Dret a la Ciutat

Marta Ribera

Tècnica de Justícia Econòmica

Carla Rivera

Tècnica d'Habitatge i Dret a la Ciutat

Gisela Torrents

Tècnica de Justícia Ambiental

Diana Virgós

Tècnica de Comunicació

**ON TREBALLEM I
AMB QUI**

El 2022 ha estat un any amb molts projectes i treball intens, tant a nivell local de Barcelona, a Catalunya, l'Estat espanyol, a la vegada que hem participat en xarxes internacionals i amb organismes de **Nacions Unides**.

Internacional

- La [Red DESC-ESCRnet](#), xarxa de referència mundial en drets econòmics, socials i culturals, amb més de 300 organitzacions de 80 països diferents. La nostra directora Irene Escorihuela forma part del Consell Directiu i també participem activament al seu grup de treball de litigi estratègic.
- [Habitat International Coalition](#), amb qui treballem temes urbans i de dret a l'habitatge.
- La [Plataforma Global pel Dret a la Ciutat](#), en especial al grup de treball d'incidència política i també en projectes més concrets com els indicadors del dret a la ciutat.
- Som part de la [Xarxa Mundial pel Dret a l'Alimentació i a la Nutrició](#).

la incidència sobre el II Pla de Drets Humans estatal, però sense gaires avenços.

- Treballem dins el [Grupo de Monitoreo de la Sociedad Civil para el cumplimiento de los Dictámenes del Comité DESC](#) en materia de vivienda i juntament amb moviments d'habitatge i desenes d'organitzacions hem continuat a la Iniciativa por una Ley que garantice el Derecho a la Vivienda, en el marc de la tramitació de la Llei estatal d'Habitatge.

Catalunya

- [Lafede.cat](#), en especial a l'eix d'empresa i drets humans.
- [Xarxa per la Justícia Climàtica \(XJC\)](#), amb qui hem organitzat les jornades "Recuperem el Futur".
- La [Xarxa d'Economia Solidària \(XES\)](#).
- [Grup promotor de la Llei 24/2015](#), juntament amb les PAHs catalanes i l'Aliança contra la Pobresa Energètica, continuem actives en campanyes contra els desnonaments i la pobresa energètica a Catalunya.

Estat

- Formem part de la [Plataforma DESC](#), amb desenes d'entitats i organitzacions, en concret en el grup d'incidència política i en el d'habitatge, procurant establir vies de compliment del Dret Internacional dels Drets Humans a Espanya. Durant el 2022 ens hem centrat en la reforma de la Llei de Tractats i

Àmbit local

- [Consell de l'Habitatge Social de Barcelona](#), del qual formem part de la comissió permanent i dels grups de treball de
- [Grup Ecos](#), on tenim la nostra oficina

ALGUNES NOTES IMPORTANTES

El 2021 vam posar en marxa el nostre [protocol d'abordatge de les violències masclistes](#). Durant el 2022 hem acabat de decidir qui formava part de les diferents comissions i com en realitzaríem l'avaluació de l'aplicació del Protocol, que serà anual. És una eina indispensable i que fem servir en el nostre dia a dia com a entitat, però que de moment no ha hagut d'atendre cap cas. Sí que vam realitzar, diverses persones de l'equip, una formació organitzada per Lafede.cat sobre la detecció de violències a les entitats, com a part del pla de formació que vam establir al Protocol.

[L'any 2021 vam presentar el primer Anuari de Drets Socials](#), una publicació amb vocació de divulgació, balanç i discussió sobre l'estat dels DESC al món. Hi vam incloure una triple mirada imprescindible per a nosaltres: a les dades (quin és l'estat dels drets, en xifres); a la legislació i polítiques públiques (quins avenços i retrocessos normatius han sofert els drets analitzats); i a les lluites i mobilitzacions (quines han estat les principals reivindicacions des de la societat civil). Aquesta primera edició es va centrar en el dret a l'habitatge i a la ciutat i en els drets ambientals. A més, hi vam incorporar una nota d'opinió i actualitat relativa al dret a la salut, en concret

pel que fa a les patents de les vacunes. En breus presentarem el nou anuari 2022, esperem que el pugueu llegir!

Una de les activitats centrals de l'Observatori DESC és el seu **curs anual de drets socials**. El 2022, en la seva catorzena edició, el vam dedicar a "[Conflictes, especulació i defensa del territori](#)", caracteritzant el territori com a bé comú que cal defensar davant de conflictes entre les dinàmiques privatitzadores i els drets a la vida i de la natura. Amb finançament de l'ACCD i de l'Ajuntament de Barcelona, el curs es va organitzar en tres blocs: Pugna per la gestió del territori, Resistències i organització col·lectiva per a la defensa del territori com a bé comú i Eines jurídiques de defensa del territori.

QUÈ HEM FET?

UMENTS
aforma
er

El nostre dia a dia està carregat d'activitats ben diferents: des de la recerca fins a les campanyes i mobilitzacions, passant per l'assessorament i la consultoria, la incidència política o la formació en drets humans. Tota aquesta activitat la podeu veure a l'apartat "[Què fem?](#)" de la nostra pàgina web, i consultar l'agenda per a estar al dia dels esdeveniments que organitzem.

A continuació desgranem els projectes i iniciatives més destacades per àmbits de treball (justícia econòmica, dret a l'habitatge i a la ciutat, drets ambientals i sobirania alimentària), i us expliquem també quins serveis d'assessorament hem realitzat enguany.

JUSTÍCIA ECONÒMICA

ANÀLISI GENERAL

L'àrea de treball de Justícia Econòmica se centra en la diagnosi de la precarietat i la pobresa, i en les seves causes i el rol de l'Estat com a garant de la provisió de drets efectius. L'objectiu és ajudar a identificar pràctiques econòmiques i legislatives concretes que faciliten la vulneració de drets econòmics, l'augment de pobresa i precarietat tant al Nord com al Sud Global, i proposar accions per revertir aquests fenòmens. Posem particular èmfasi en les accions orientades a denunciar i regular els impactes de les vulneracions de drets humans per part d'empreses transnacionals.

Pel que fa als drets econòmics i laborals, l'any 2022 s'ha caracteritzat per les tensions geopolítiques arran de la guerra d'Ucraïna, amb l'encariment de productes i subministraments bàsics i les conseqüències de l'augment de la inflació. La pèrdua del poder adquisitiu davant de l'augment del cost de vida i el rol de l'estat en pal·liar-ne les conseqüències han capitalitzat gran part del debat en polítiques públiques, i des de l'ODESC n'hem fet seguiment.

Durant el 2022 també hi ha hagut un augment, una retornada cap al treball en xarxa i en la incidència dels col·lectius que treballen contra la impunitat de les empreses transnacionals. Això s'ha donat arran de la discussió de processos normatius de diligència deguda en l'àmbit europeu i de l'estat espanyol, i de la incidència realitzada per

a la creació del Centre Català d'Empresa i Drets Humans.

En segon lloc, la negociació de la reforma laboral va encapçalar números titulars. Entre diversos aspectes, amb la reforma es volia combatre les altes condicions de temporalitat que afrontaven molts i moltes treballadores a l'estat espanyol, la ultraactivitat dels convenis laborals o la prevalença del conveni empresarial. Algunes diagnosi de la necessitat de millorar aquestes condicions les hem fet a les recerca "[Radiografia i impacte de la contractació pública catalana en Drets Humans](#)", feta en el marc dels projectes [Finance-rització vs. vida](#) o [La governança econòmica de la ciutat](#).

Durant el 2022 també hi ha hagut una retornada cap al treball en xarxa i en la incidència dels col·lectius que treballen contra la impunitat de les empreses transnacionals.

Com a destacats, i relacionats amb el context general que hem explicat breument, remarcuem la defensa dels drets laborals, el respecte dels drets humans al llarg de les cadenes de subministrament i el mapatge d'actors i condicions de contractació pública han estat els fils principals d'actuació de l'àrea com a eixos centrals de treball aquest 2021.

PROJECTES, TREBALLS I ACTIVITATS

D'entre els projectes executats en aquest any, volem destacar tres activitats i/o eixos temàtics:

1. Menjadors sostenibles i socialment responsables? Estudi de casos del model publicoprivat a Barcelona

Des de l'anàlisi de garantia de drets a través de la provisió de serveis públics, vam analitzar quines clàusules socials i ambientals, criteris i condicions especials d'execució s'introdueixen en contractes públics de restauració col·lectiva a la ciutat de Barcelona. Els resultats van mostrar que, tot i que la presència d'aspectes socials i ambientals és major que en altres sectors de la contractació, com el de la mobilitat, és generalment baixa i decreix a mesura que augmenta el valor de l'adjudicació.

Els resultats van ser exposats en les II Jornades Internacionals sobre l'alimentació sana i sostenible l'octubre de 2022 a Bilbao, on també vam parlar de les vulneracions al llarg de la cadena agroalimentària, partint dels punts tractats en el documental Después de las Ocho

2. Procés d'incidència per la creació del Centre Català d'Empresa i Drets Humans

Des de l'ODESC hem estat participant acti-

vament en el Grup Català d'Empresa i Drets Humans, a través de l'Eix d'Empresa i DH de laFede.cat. Després del registre de la Llei per a la creació del centre el 2021, des del Grup vam denunciar la dilatació per part del parlament de la seva tramitació, en una acció davant de la seu del legislatiu català. Un cop creada la ponència per la tramitació de la llei, hem estat fent seguiment de les compareixences i participant activament de les reunions del Grup.

3. Coorganització del Seminari "La defensa dels drets humans i el medi ambient davant dels impactes negatius de les activitats empresarials: Desafiaments de la resistència i denúncia del poder corporatiu"

L'informe "Radiografia i impacte de la contractació pública catalana en Drets Humans" realitzat per l'Observatori DESC revela el pes que tenen en ella empreses multinacionals espanyoles com FCC i el Grup ACS, i adverteix de la petjada social que deixen aquestes empreses multiservei (EMS) o facilities, tant a Catalunya com arreu del món on operen, donades les seves pràctiques de "dumping social", precaritat laboral i vulneracions de Drets Humans. En l'informe, s'assenyalen les incoherències en l'adjudicació d'alts volums de contractació pública a empreses denunciades per vulneracions de drets humans al sud global, i es proposa l'adopció de mesures en la contractació que contribueixin al respecte dels drets humans al llarg de la cadena de subministrament i a la fragmentació del volum adjudicat en més actors privats.

HABITATGE I DRET A LA CIUTAT

ANÀLISI GENERAL

L'Àrea de Dret a l'Habitatge i Ciutat és l'espai de l'Observatori DESC on treballem les múltiples dimensions que componen la qüestió de l'habitatge avui dia. L'accés a l'habitatge vehiculat principalment pel mercat produeix dificultats per les més vulnerables i per la població en general. El model d'habitatge social català i espanyol, caracteritzat per baixos nivells d'habitatge assequible i orientats a fer front a l'exclusió que provoca el mercat, sense arribar a aconseguir-ho, explica les dificultats de gran part de la població per accedir a l'habitatge o mantenir-lo.

El 2022 ha estat marcat encara pels impactes de la crisi sanitària perceptibles encara 2 any després, així com per la crisi energètica i l'impacte general de la inflació i els efectes globals disruptius i injustos de les guerres (Ucraïna) i les dinàmiques especulatives. En aquest context, els objectius principals de l'Àrea han estat treballar per denunciar les vulneracions del dret a l'habitatge, col·laborant als canvis que permetin erradicar-les i garantir aquest dret fonamental, alhora que reforçant l'enfocament ampli i interconnectat del dret a la ciutat. Les nombroses publicacions presentades, han estat les protagonistes.

PROJECTES, TREBALLS I ACTIVITATS

D'entre els projectes, treballs i activitats dutes a terme l'any 2022, en volem destacar especialment tres blocs, que exemplifiquen i resumeixen la nostra activitat anual:

1. Publicacions entorn el dret a l'habitatge

Durant l'any 2022 s'han redactat i publicat fins a nou publicacions centrades en el dret a l'habitatge, de temàtiques molt diverses. Es

tracta d'una activitat important de producció de documentació i materials, d'entre els que destaquen:

- [Estat de l'Exclusió residencial: impactes de la Llei 24/2015 i altres mesures de resposta](#)

Novè informe de la sèrie iniciada el 2013 i elaborada junt amb Plataforma d'Afectades per la Hipoteca de Barcelona, Enginyeria Sense Fronteres, l'Aliança Contra la Pobresa Energètica i l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

- [Guia d'indicadors cap a la implementació del Dret a la Ciutat i Radiografia de Barcelona](#)

Cada cop més governs locals es comprometen amb el Dret a la Ciutat, però manquen eines aplicades. Per això, junt amb Plataforma Global pel Dret a la Ciutat i la Coalició Internacional de l'Hàbitat, s'elabora un guia d'indicadors per donar seguiment a les polítiques públiques municipals que avancen en la seva implementació (disponible en [català](#) i [castellà](#)), [radiografiant després la ciutat de Barcelona](#). Ambdues publicacions foren elaborades amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona.

- Recerca sobre els fons d'inversió o "voltors" i la vulneració dels drets humans

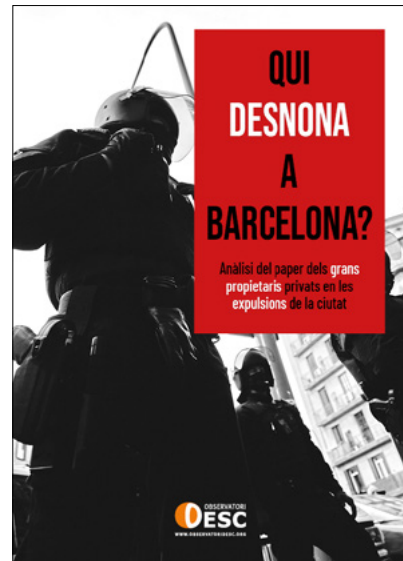

En el marc del Programa d'educació per la Justícia Global de Barcelona, es publiquen dos informes que posen llum a qui són i com funcionen els fons d'inversió. L'autoria és de Manuel Gabarre De Sus, advocat i expert en la temàtica. T'animem a submergir-t'hi:

- > [El shock inmobiliario en Barcelona | Características generales de los fondos buitres y su llegada tras la crisis financiera](#)
- > [Los fondos buitres: una industria depredadora de las ciudades y los derechos humanos](#) [també [en anglès](#)]

- Qui desnona a Barcelona? Anàlisi del paper dels grans propietaris privats

A través de l'ús de dades quantitatives d'informes fets els darrers anys per diferents organitzacions, algunes d'elles publicades per primer cop, la investigació fa un diagnòstic del mercat immobiliari de Barcelona per mostrar qui desallotja els residents a la capital catalana.

- El parc d'habitatge protegit a Barcelona: estoc existent i la seva evolució

Donant continuïtat a les col·laboracions amb l'Observatori Metropolità de l'Habitatge (OH-B), amb qui el 2021 vam publicar l'informe "State of Housing. Catalunya i Barcelona", el 2022 s'ha fet pública la investigació: *El parc d'habitatge protegit a Barcelona: estoc existent i la seva evolució*. Els resultats són impactants i conviden a reflexionar sobre l'error històric de les polítiques d'habitatge a casa nostra, que han permès la pèrdua d'una part important dels habitatges de protecció oficial, possibilitat que tot i haver estat canviada per la normativa a futur, encara pot afectar milers d'habitatges assequibles.

2. Participació en formacions, tallers i activitats de sensibilització

L'any 2022 també ha inclòs molta activitat en el camp de la formació i en concret també en les temàtiques de l'habitatge i la ciutat. Us en destaquem:

- L'organització del Seminari "El parc d'habitatge assequible que la regió metropolitana de Barcelona necessita: Com es finança? Qui el promou?" en col·laboració amb el Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (PEMB). Podeu veure'l [en línia a Youtube](#) o consultar la [relatoria de la formació](#).

- L'organització i participació del Debat "**Desnonaments. Un fenomen global?**" al Pati Llimona, amb ponents de Nova York, Beirut, junt amb investigadores catalanes i l'equip d'habitatge de l'Observatori. [Podeu consultar la relatoria al següent enllaç web.](#)

3. Incidència per a una legislació i polítiques que protegeixen el dret a l'habitatge

Durant el 2022 hem treballat en campanyes d'incidència junt amb altres entitats i moviments socials d'habitatge per aconseguir l'ampliació de la moratòria estatal de desnonaments, que tot i no incloure tots els casos, ha aturat milers de llançaments i finalitzava el mes de febrer i finalment va ser ampliat fins el desembre del mateix any i actualment encara és vigent. També s'ha seguit la tramitació de l'avantprojecte de llei estatal d'habitatge aprovat pel Consell de Ministres, col·laborant en les al·legacions formulades per una coalició d'entitats de la [Iniciativa Ley Vivienda](#).

A nivell català, sota el paraigües del [Grup Promotor de la Llei 24/2015](#), s'ha promogut la seva implementació efectiva. A més, es va aconseguir l'aprovació de la Llei 1/2022, restitució i millora del DL 17/2019, anul·lat al febrer 2021 pel Tribunal Constitucional. La recuperació del lloguer social en desnonaments de fi de contracte, ocupacions i les renovacions dels lloguers socials anteriors, s'ha reforçat amb un intens treball jurídic, d'apoderament, de sensibilització i comunicatiu, per a que la població conegui els seus drets i perquè les administracions públiques catalanes de tots els nivells treballin per aconseguir lloguers socials, sancionant els grans tenidors que incompleixen la "lleï catalana contra els desnonaments i la pobresa energètica".

També s'ha participat en reunions periòdiques d'Habitat International Coalition, la Plataforma Global pel Dret a la Ciutat i la Red DESC, col·laborant amb les iniciatives del Nou Relator de la ONU sobre el dret a l'habitatge digne i participant a la presentació de «Make The Shift Directives» al Parlament Europeu, amb l'ex-Relatora d'Habitatge de la ONU, Leilani Farha.

DRETS AMBIENTALS I SOBIRANIA ALIMENTÀRIA

ANÀLISI GENERAL

L'Àrea de Drets Ambientals i Sobirania Alimentària de l'Observatori DESC és l'espai de treball en matèria de sostenibilitat i transició ecosocial justa. El nostre equip treballa en diversos eixos temàtics, com són la recerca, l'educació per la sostenibilitat, la millora de l'enxarxament entre entitats ecologistes locals, la sensibilització ambiental i l'educació i incidència climàtica a nivell internacional. L'objectiu principal de l'àrea és avançar en la recerca especialitzada sobre les afectacions ambientals i socials, tant del sistema de productiu i de consum actual, com de les polítiques internacionals, europees i catalanes de transició ecològica. A més, fem incidència al govern municipal, autonòmic i estatal i posem, a disposició ciutadana, la informació necessària per reforçar l'educació i la sensibilització envers la temàtica tractada.

En matèria climàtica, l'any 2022 ha estat marcat per la falta d'ambició política internacional per fer front els objectius d'augment de la temperatura planetària. A Catalunya, la llei de canvi climàtic continua sense ser implementada al 100%, i els macroprojectes amenacen la salut del territori, cada cop fent més gran la distància entre la urbe i els espais rurals, ara sobre-explotats per projectes energètics.

La transició energètica de les administracions i els grans projectes de Catalunya (com els Jocs Olímpics d'Hivern) xoquen, multitud de vegades, amb els objectius de transició ecosocial de les entitats del territori.

En l'àmbit de la sobirania alimentària el 2022, el context europeu ha estat marcat per l'aprovació del text de la Política Agrícola Comuna del període 2023-2027 i la creació d'un esborrany

d'un nou marc legislatiu per sistemes alimentaris sostenibles dins la Comissió Europea, que encara segueix sense aprovar-se. A Catalunya, s'han portat a terme diversos projectes que es emmarquen dins l'Estratègia Alimentària de Catalunya, com és el projecte PRIMA (envers la promoció de la dieta mediterrània).

De nou, tot i que el 2022 ens ha deixat propostes legislatives interessants i amb una clara intenció de transició ecosocial del sector alimentari, no suposen un canvi de paradigma del sistema alimentari.

PROJECTES, TREBALLS I ACTIVITAT

D'entre els projectes executats en aquest any, volem destacar tres activitats i/o eixos temàtics:

1. Seguiment de les negociacions climàtiques internacionals

Aquest any, l'Àrea de Drets Ambientals i Justícia Climàtica ha fet un seguiment presencial a les negociacions internacionals pels clima del Con-

veni Marc de les Nacions Unides sobre Canvi Climàtic (CMNUCC). Concretament, hem viatjat a Bonn (Alemanya) i Sharm el Sheik (Egipte) per participar com a observadores internacionals en els processos de decisió de les Nacions Unides. Allà, l'Observatori DESC ha pogut teixir ponts i aliances amb altres col·lectius i entitats ecologistes i de defensa dels drets humans internacionals, com la campanya "Stop Ecocide" o el col·lectiu "La Minga Indígena".

A més, l'Observatori ha treballat per la democratització dels espais de solució de la crisi climàtica, fent difusió diària de l'estat de les negociacions a través de [vídeos curts pedagògics](#), xarxes socials i [articles en mitjans](#) de comunicació.

2. Publicació i presentació del llibre "Minant una transició ecològica"

L'Observatori va presentar, durant 2022, el llibre "Minant una transició ecològica. Impactes ambientals i socials de la mineria que sosté la mobilitat elèctrica privada", una novel·la il·lustrada per Ione Larrañaga. En aquesta publicació expliquem l'auge dels cotxes elèctrics, impulsats des de la transició ecològica europea, i les problemàtiques que presenta la creixent necessitat de minerals crítics per fabricar les seves bateries. No només parla de quins minerals importem des d'Europa i en quines condicions, sinó també de les vulneracions dels drets humans que es duen a terme a les mines, legals i il·legals, arreu del Sud Global (condicions de treball insuficients, vulneracions al dret a la salut i explotació infantil, entre d'altres). A més, el llibre inclou una crítica a la continuació del sistema de mobilitat privada a Europa. Aquest llibre ha estat elaborat en companyia de múltiples entitats

del sector ecològic i social de Catalunya, l'Estat espanyol i Amèrica Llatina, i va ser presentat per primer cop a la trobada "Recuperem el Futur, 2022".

Actualment, s'han repartit més de 800 còpies, en català i castellà, a biblioteques, centres socials i instituts.

3. Recuperem el Futur 2022

L'Observatori DESC va co-organitzar la trobada de moviments per la justícia climàtica, social i feminista, els dies 14 i 15 d'octubre a Girona. La trobada buscava l'apoderament i l'organització conjunta de les entitats, per a poder avançar i assentar les bases per una transformació col·lectiva de la societat, de cara a la transició ecosocial.

La trobada, de dos dies, va estar farcida de debats, xerrades, taules rodones i tallers entre les persones i col·lectius que conformen la Xarxa per la Justícia Climàtica, i també la població interessada a Girona i al conjunt de Catalunya.

ASSESSORAMENT I CONSULTORIA

Durant 2022 hem desenvolupat diversos serveis d'assessorament i consultoria, tant amb entitats socials com amb administracions públiques:

- Hem continuat el projecte d'**assessorament jurídic** al [Fòrum de Sindicatures i Defensories Locals](#), donant resposta a consultes legals en matèria de vulneracions de drets que les sindicatures ens feien arribar en el marc de les queixes que formula la ciutadania.
- En l'àmbit de la no-discriminació i la igualtat de tracte, vam finalitzar l'assessorament amb la Diputació de Barcelona per dissenyar un sistema de **contractació inclusiva**, d'una banda, especialment amb la ciutat de Terrassa, i per la creació d'una **oficina de no-discriminació** a Mataró, de l'altra. Així mateix, hem continuat col·laborant en aquest àmbit amb un nou projecte a Esplugues de Llobregat i Cerdanyola del Vallès.
- En l'àmbit de les **polítiques socials d'habitatge** són diversos els serveis que hem dut a terme:
  - » Assessorament «**Vies per amortir la tensió especulativa per compres de no residents sobre el dret a l'habitatge a les Illes Balears** » per a Podem Balears.
  - » Estudi "**Necessitats d'habitatge presents i futures del municipi**" per a l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló.
  - » **Disseny del futur Servei d'Intervenció en la Pèrdua de l'Habitatge (SIPH)** pel Consell Comarcal del Baix Llobregat.

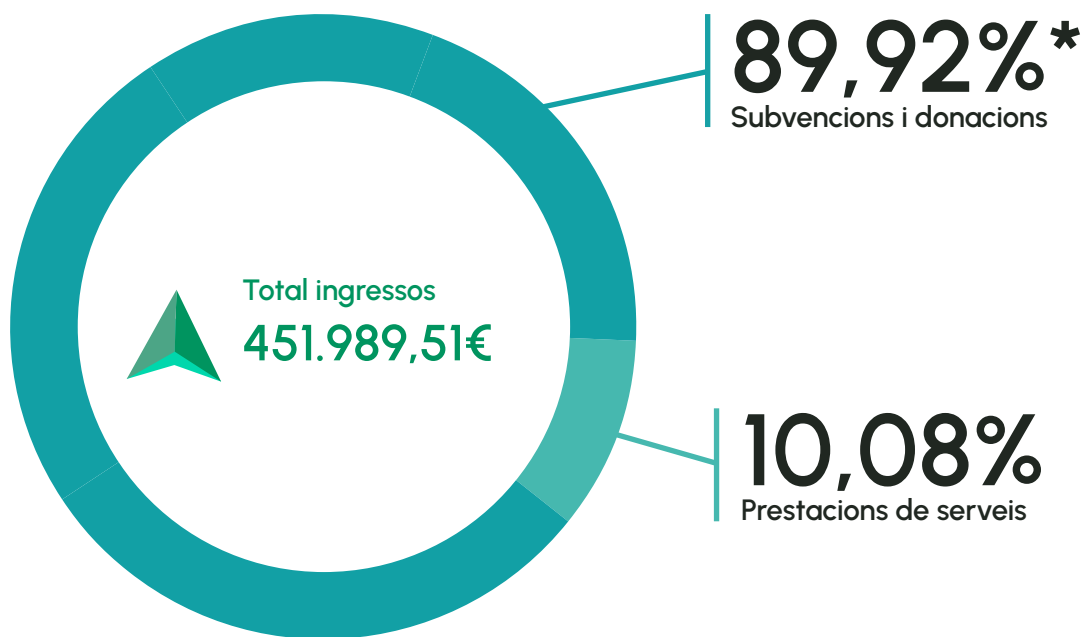
Foto: Alberto Serrano

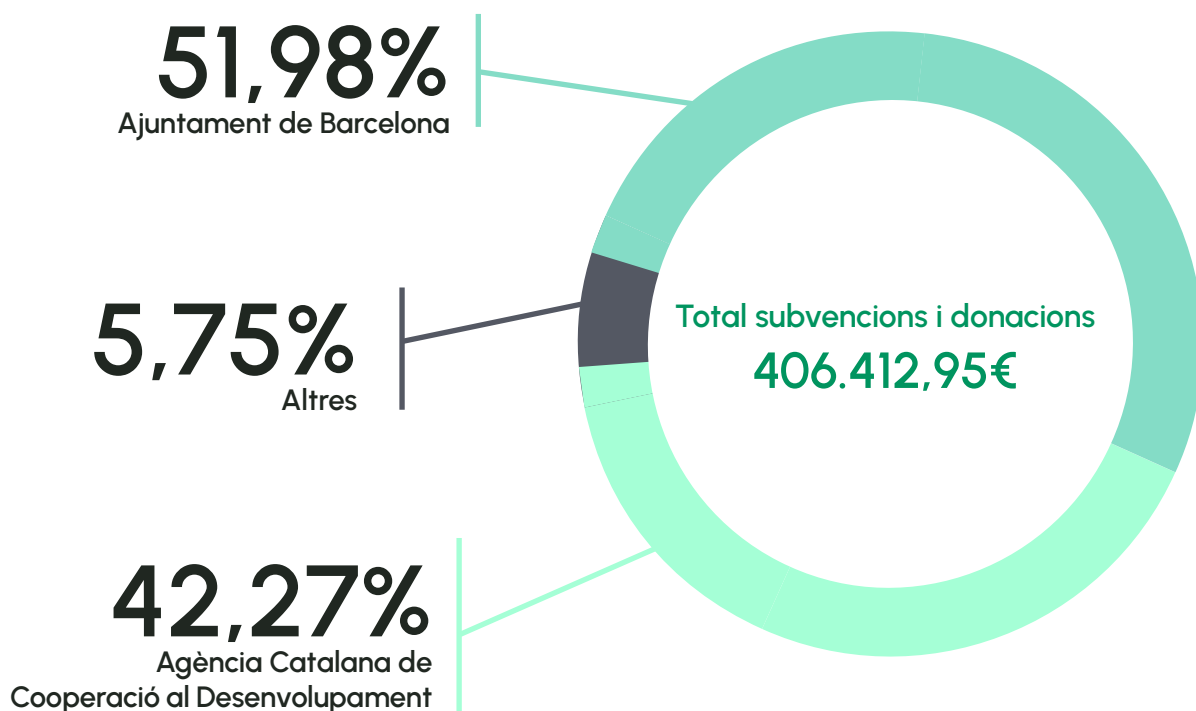
TRANSPARÊNCIA ECONOMICA

INGRESSOS I DESPESES

INGRESSOS

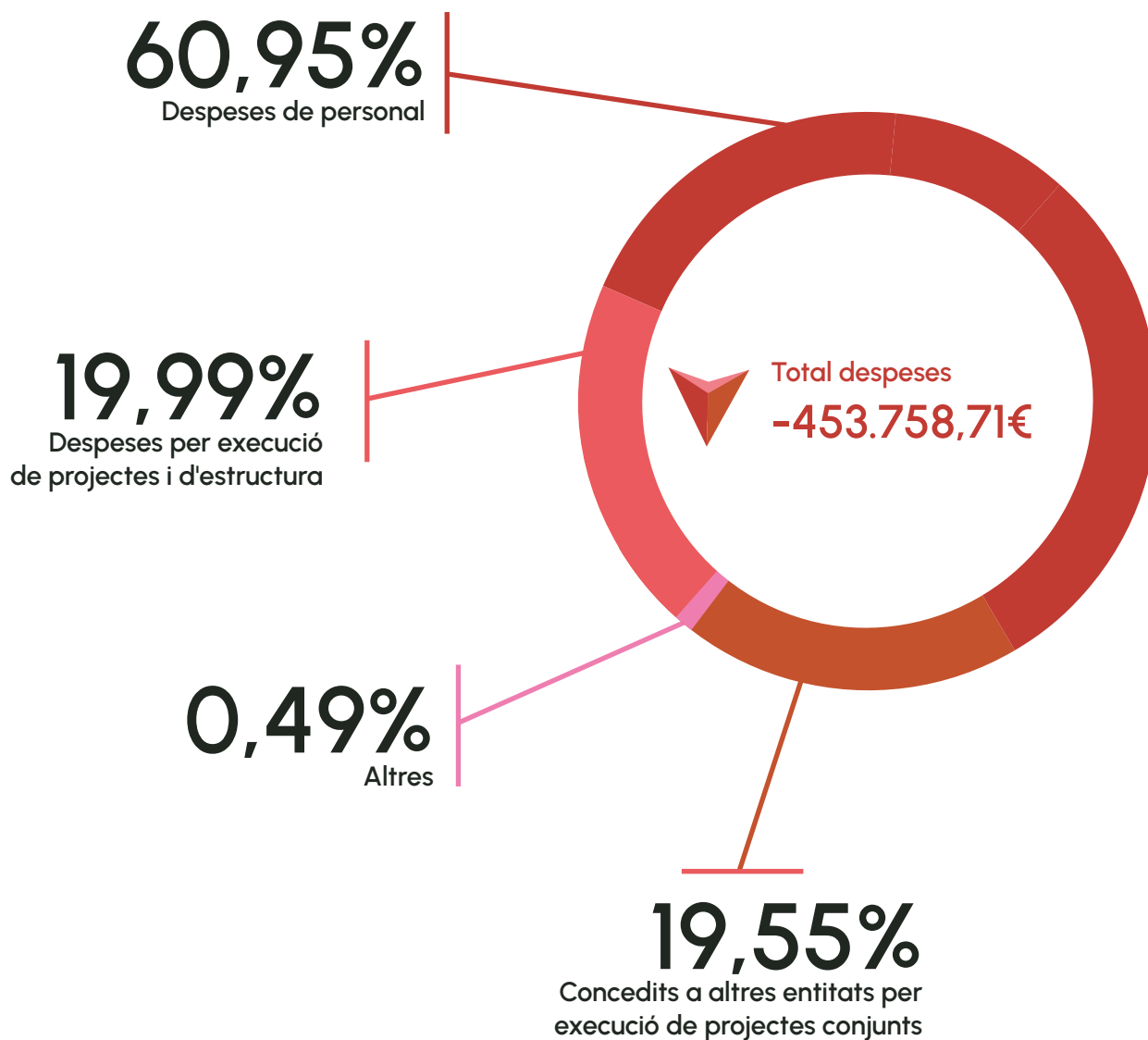

*Origen de les subvencions i donacions:

DESPESES

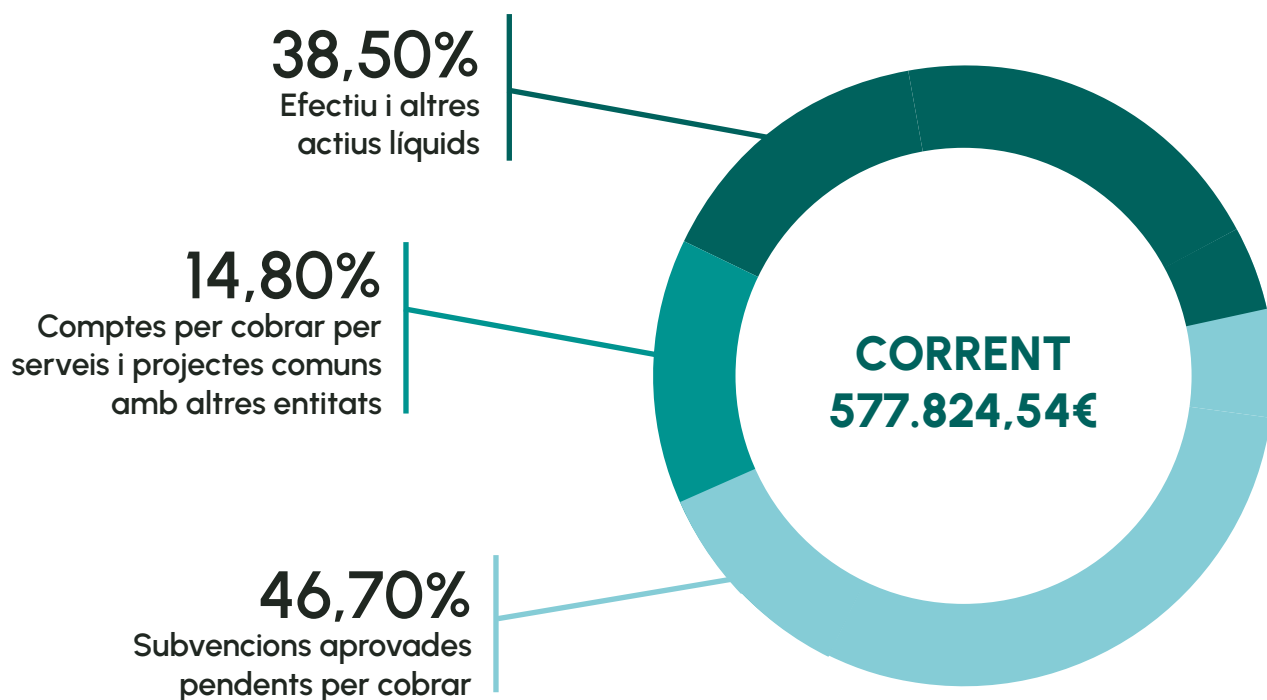
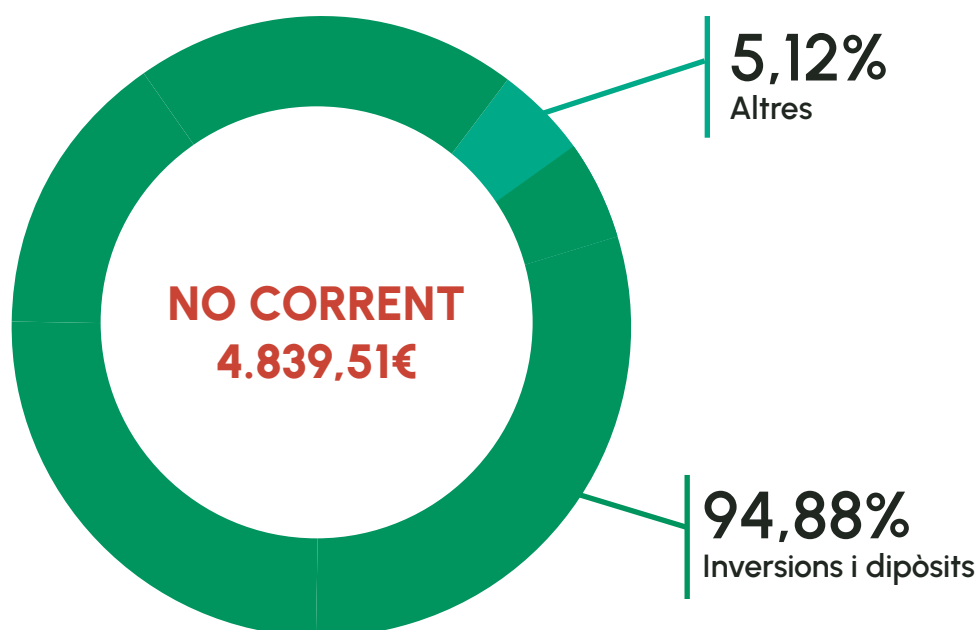

RESULTAT DE L'EXERCICI:
-1.769,20€

BALANÇ DE SITUACIÓ

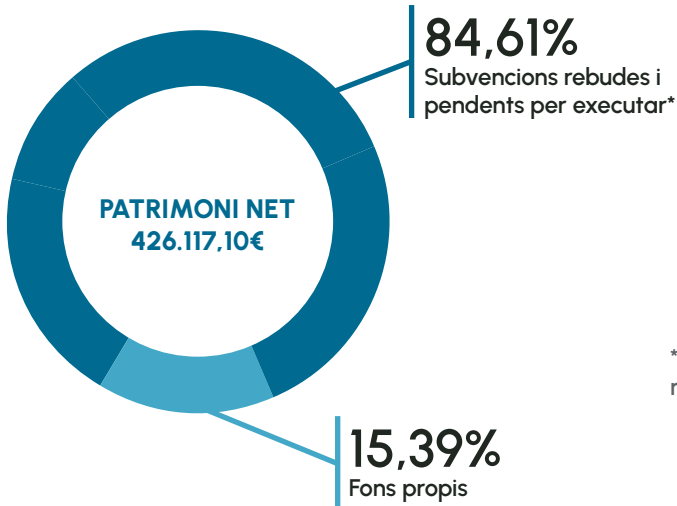
ACTIU

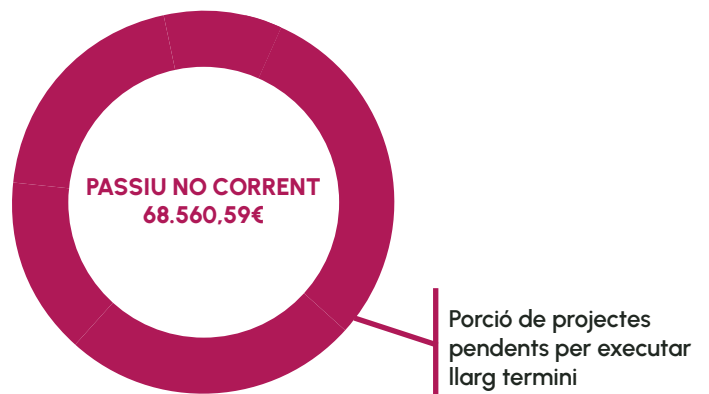
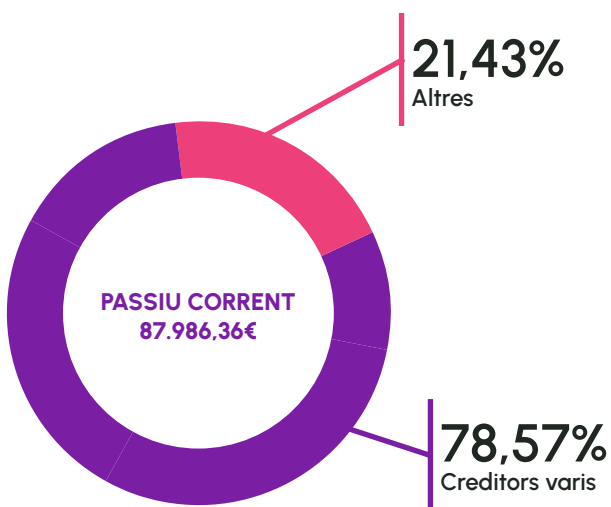
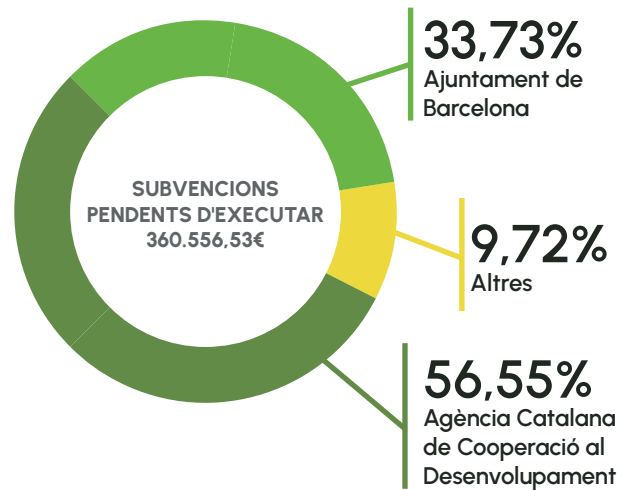
Total actiu: 582.664,05€

PASSIU I PATRIMONI NET

*Origen de les subvencions rebudes i pendents d'executar:

Total passiu i patrimoni net: 582.664,05€

OBSERVATORI DESC · 2023

SEGUEIX-NOS!